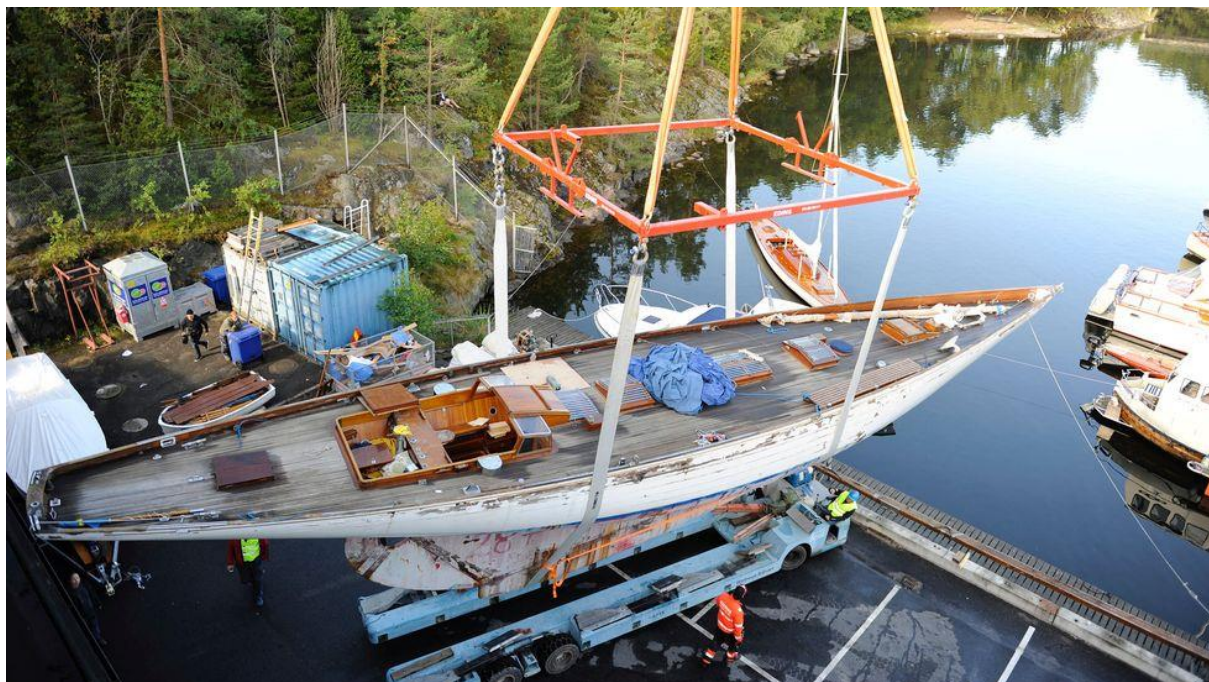

Studiebesök - Princess Svanevit

Den 18 februari samlades drygt 20 Omega 42-seglare hos Stockholms Båtsnickeri för att åter titta på den legendomspunna 12:an Princess Svanevit. Förra gången vi var här var för nästan exakt ett år sedan och de som nu var med var både de som inte kunde/fick vara med förra året, och som alltså såg Prinsessan för första gången, och de som kom tillbaka för att se hur det gått med reoveringen. Båtsnickeriets ägare och den drivande i reoveringsprojektet - Andreas Milde - började med att berätta hennes historia och om hur hon kom hem till Sverige efter nästan 50 år utomlands.

Princess Svanevit ritades 1929 av Gustaf Estlander och byggdes hos Plyms i Saltsjöbaden på mindre än ett år och att hon sjösattes vid midsommar 1930. Hon är den längsta av alla byggda R 12:or (nästan 22 m) och har en fantastisk inredning med mängder av intarsior. Inredningen byggdes av Wikströms på Östermalm men monterades sannolikt på Plyms. Inredning kostade hon 90 000 kr – ett ansevärt belopp på den tiden – och inredningen uppskattas ha kostat minst lika mycket. Men beställaren – Erik Åkerlund – hade råd. Han hade året innan sålt Åhlén & Åkerlunds Förlag till Bonniers för den för den tiden astronomiska summan 10 miljoner kr.

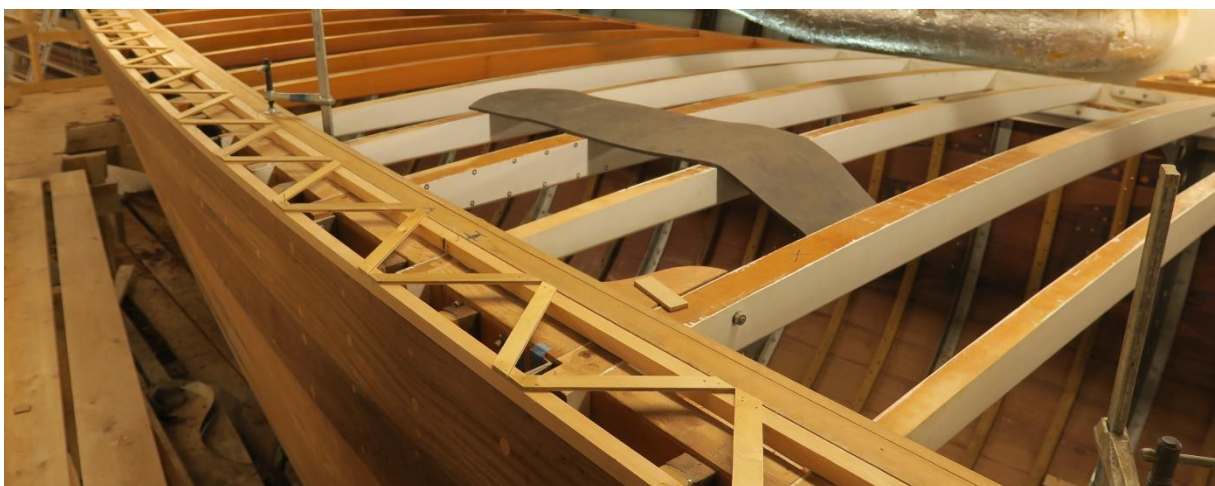

Efter många turer hamnade hon så småningom utomland – de sista 17 åren hos en excentrisk brittisk miljardär – Mr Harry Hyams. Efter nio år av brevväxling, samtal och besök lyckas sedan Andreas Milde och Bobby Cyrus få hem henne till Sverige i augusti 2017 (se vidare faktaruta nedan).

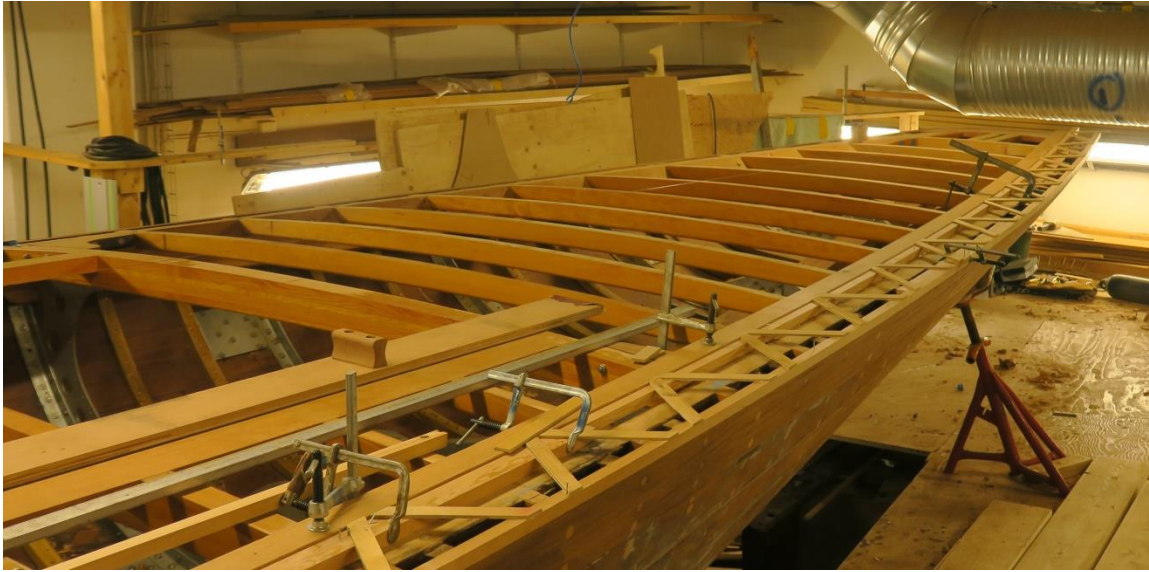

Efter genomgången av Princess Svanevits historia – som innehåller mycket mer än vad som redogjorts för ovan – blev det dags för Andreas att visa själva båten. Avsikten med den omfattande renovering hon nu genomgår är att hon så småningom ska återuppstå i det skick och med det utseende hon hade som när hon var ny. Förhoppningen är att hon ska kunna segla redan i sommar (dock utan inredning) för att kunna delta i VM för R 12 i Helsingfors i slutet på augusti.

Just nu är hon – även om mycket har hänt sen vi var här sist för ett år sedan – fortfarande i stort sett ett tomt skal. De flesta spant är nya – både stålspant och basade (och lamellimmade i sittbrunnsområdet) – för- och akterstäv likaså. Det mesta av det som ska bytas av bordläggningen är klart och totalt är det ca 40 % av bordläggningen som har bytts.

Hon kommer att få ett oregon pine-däck och just nu har man börjat malla för skarndäcken (mallen syns på bilden ovan). Alla ribbor kommer att konas (dvs. smalas av mot för- och akterstäv). För det jobbet (och för bytet av däck på 95:an Gerdny) har man införskaffat en begagnad ABB-robot som kommer att fräsa alla ribbor till rätt dimension. Dimensionerna på allt från kölbultar till bordläggning är enorma vilket framgår av bilderna.

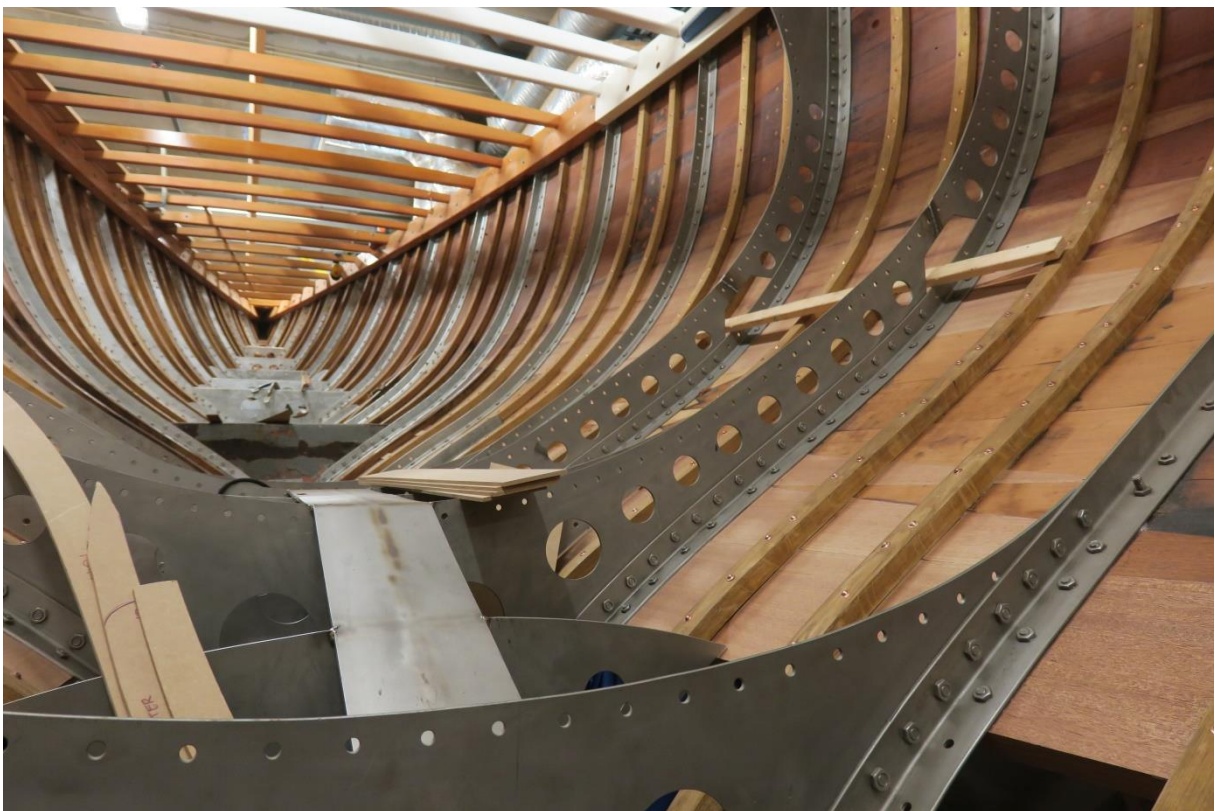
Aktern (som var kapad) har förlängts så att hon åter blivit 21,96 m lång vilket innebär att hon är den längsta 12:a som någonsin byggts.

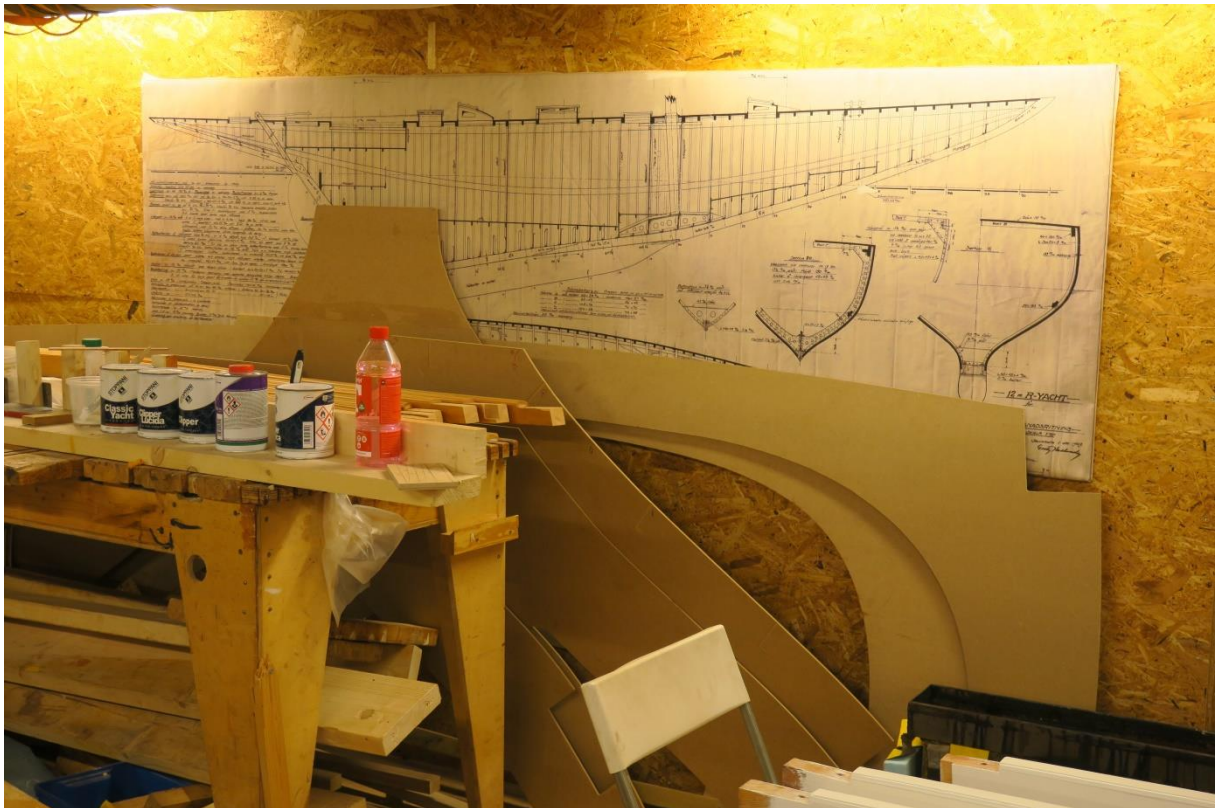
Både för- och akterstävar är bytta...

...liksom stålspanten mellan akterkant sittbrunn och strax framför mastfoten. De gamla stålspanten i för och akter kunde återmonteras efter galvanisering. De nya rostfria spanten har blästrats för att se ut som om de vore galvade.

Mastfoten är enorm för att kunna tåla ett tryck uppifrån på mer än 50 ton.

Ritningen till Princess Svanevit

Andreas berättade också om att man håller på att lägga ett nytt, konat oregon pine-däck på skärgårdsnittiofemman Gerdny (bygg 1920). Sittbrunnen byggs också om och återställs till originalskick. Ratten (som hänger på väggen i bakgrunden) byts också ut mot en rorkult.

Man håller också på att bygga ny mast åt och nåtlimma Ellinor – en 5 ½ m Nordisk Kryssare – vars ägare vill ha en båt att kappsegla konkurrenskraftigt med i SRS. Ellinor är f.ö. en båt som undertecknad haft som båtgranne under ca 30 år i Ängby Båtklubb och också seglat en del med som lite grabb på 60-talet.

Sen vi tittat färdigt på båten så blev det dags att kliva upp på kontoret och titta på de intarsiaförsedda dörrar och luckor som f.n. förvaras där och som så småningom ska återmonteras. Motiven i intarsiorna är bl.a. en flygande svan, fyrar, andra kända segelbåtar (t.ex. 95:an Britt-Marie), och vissa sagomotiv.

De flesta av de 17 luckorna med intarsior är nu under renovering och kommer så småningom att återmonteras i Princess Svanevit. Men innan dess kommer de enligt planerna att ställas ut på Liljevalchs Konsthall hösten 2021. Missa inte att komma dit och titta på dem i renoverat skick!

Arbetet med renoveringen av Princess Svanevit sedan hon kom till Stockholms Båtsnickeri har gått lite upp och ner över tiden beroende på hur mycket pengar som funnits till renoveringen och hur mycket andra jobb man haft. Just nu har det kommit in ytterligare finansiering och arbetet går på högvarv. Förhoppningsvis kommer vi att kunna se henne seglandes redan i sommar men det kommer naturligtvis att ta ytterligare något eller några år innan hon är helt klar med inredning och allt.

Tanken är att de så småningom kommer att bildas någon sorts stödförening för Prinsessan som det kommer att bli möjligt att bli medlem i och då också få segla med på denna skönhet.

Halvmodell av Princess Svanevit gjord av Niclas Skärlund

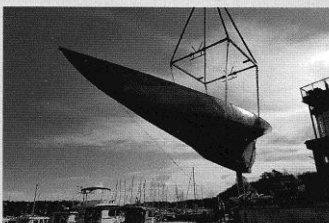
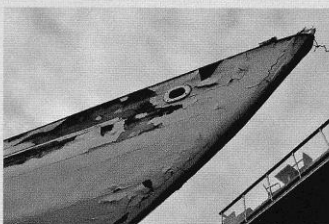
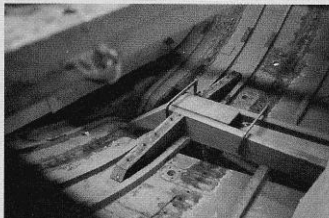
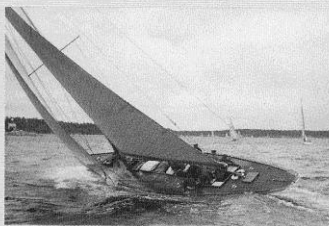
Princess Svanevit 12 S-2, byggd 1930 till KSSS 100 års jubileum för att:

”Ge svenska konstruktörer och båtbyggare ett nytt tillfälle att visa sin höga nivå, och dels för att göra KSSS en tjänst för att få hit internationella 12:or till 100-årsregattan.” - Erik Åkerlund

2008 inleddes ett fokuserat sökande efter henne och hon återfinns i England. När hennes ägare, Mr Harry Hyams blivit identifierad kontaktas han brevdeles. Efter nio år av brevväxling, samtal och besök går affären till slut i lås. I augusti 2017 lastas Princess Svanevit på stor trailer och fraktas från Port Hamble till Saltsjöbaden. En omfattande renovering av henne har startat på Stockholms båtsnickeri AB. Båten ägs numera av ett svenskt bolag, självfallet med namnet Princess Svanevit AB. Projektet söker fler delägare för att Princess Svanevit återigen ska bli Östersjöns Drottning. Kontakt tas via Stockholms båtsnickeri AB.

Fakta Princess Svanevit 12 S-2

Konstruktör: Gustaf Estlander
Byggd: 1930 på Stockholms båtbyggeri
Varvsägare: Carl och Bengt Plym
Beställare: dir Erik Åkerlund
Löa: 21,96m (Längsta 12:an byggd)
Lvl: 13,95m
Bredd: 3,57m
Djup: 2,70m
Segelarea: 182 m²
Vikt: 27 ton

Cowesregattan 1933

Morvenna, ex Moyana 12 K-3 (Fife 1929), tillfälligt i ledning före en jagande Princess Svanevit 12 S-2. Den äldre Clymene 12 K-10 (Nicholson 1924), blir alltmer avhängd av de övriga. Den första dagen av regattan var Princess Svanevit segrare, bland annat efter en sekundstrid på mållinjen med Flica 12 K-16, (Nicholson 1929). Efter den seglingen uttalade sig Manne Jönsson ombord på Princess Svanevit i en tidningsintervju:
”We were doing lots of small battles during the country” (“Vi gjorde många korta slag under land” ... Ridå!).
Princess Svanevit styrs under regattan av Tore Holm. Med ombord finns även Entonnarpokalvinnaren Magnus Konow. Lokal lots och assisterande taktiker var Mr Colin Newman.

Text och foto: Göran Haglund